

In memoriam

Prof. MARKO ČALOGOVIĆ, dipl. ing. građ.

(1915. – 2005.)

Nedavno nas je zauvijek napustio prof. Marko Čalogović, dipl. ing. građ., ugledni projektant i konstruktor hidrotehničkih građevina te dugogodišnji nastavnik. Bio je autor brojnih studija i znanstveno-stručnih radova te viši predavač i izvanredni profesor Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Neobično je bio cijenjen kao projektant i statičar, a radio je i na području primijenjene mehanike i poznavanja građiva. U stručnom je radu bio uključen u konstruktivna rješenja brojnih hidroelektrana i termoelektrana. Kao dugogodišnji predavač i profesor bio je posebno omiljen kod studenata koji su ga osobito cijenili i voljeli.

Ing. Marko Čalogović rođen je u Zagrebu 1915. Gimnaziju je polazio u Rijeci i Zagrebu, a od 1933. studirao je na Građevinskom odjelu Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje je 1939. diplomirao s odličnim uspjehom. Nakon odsluženja vojnog roka 1940. započeo je raditi kao asistent na Tehničkom fakultetu. U ratu je neko vrijeme bio u njemačkom zarobljeništvu, a potom opet asistent na Tehničkom fakultetu te honorarni suradnik u Ravnateljstvu državnih cesta. Potom je neko vrijeme radio u Institutu za građevinska istraživanja materijala na Tehničkoj visokoj školi u Stuttgartu, a zatim u poduzeću *Alpen Elektrowerke* u Beču kao konstruktor za hidrotehničke i elektroenergetske građevine.

U Zagreb se vratio u rujnu 1945. i neko je vrijeme radio u ondašnjem Ministarstvu industrije i rudarstva te se brinuo o stručnom školstvu. Nastavio je raditi kao projektant-konstruktor u Zemaljskom građevno-projektnom zavodu Hrvatske. Istodobno je bio i asistent volonter na Tehničkom fakultetu.

U 1947. bio je na gradnji tzv. Omladinske pruge Šamac – Sarajevo. Tu je projektirao dva mosta preko rijeke Bosne te bio voditelj gradnje jedne dionice i nekih drugih građevina.

Nakon povratka u Zagreb počeo je raditi u Inženjerskom projektom zavodu u gru-

pi inženjera koja se vrlo brzo odvojila u samostalno projektantsko poduzeće *Hidroelektroprojekt*, današnji *Elektroprojekt*. U toj tvrtki, u kojoj je radio do 1963., bio je voditelj konstruktorskog biroa. Iz tog doba potječu njegovi brojne projekti za konstruktorske dijelove hidroelektrana: *Vinodol, Zavrleje, Slapovi na Uni, Gojak, Peruća, Rječina, Split i Senj*. Dao je idejno rješenja za masivne i raščlanjene pregrade na Rječini, za lučnu pregradu Sklope na rijeci Lici, a između ostalog radio je i konstruktorske projekte za termoelektrane: Konjščina, Raša i Županja.

Od 1963. do 1966. bio je direktor Geotehničkog instituta, kasnije *Geotehnike*. Istodobno je od 1958. do 1963. radio kao honorarni asistent na AGG fakultetu, gdje je održavao vježbe iz predmeta *Otpornost materijala te Ispitivanje materijala i konstrukcija*, a neko je vrijeme bio i honorarni nastavnik na Tehnološkom fakultetu u Zagrebu.

Od školske godine 1966./1967. stalno radi na Geodetskom fakultetu najprije kao viši predavač, a od 1970. kao izvanredni profesor. Bio je stalni nastavnik za predmete *Građevinska mehanika, Betonske konstrukcije i Drvene konstrukcije* u Zavodu za kulturnu tehniku. Tijekom svoga bogatoga i predanoga nastavničkog rada odgojio je brojne generacije studenata. Umirovljen je 1982. godine.

Prof. Čalogović bio je autor brojnih znanstvenih i stručnih radova. Od znanstvenih se radova posebno ističe rad *O dolinskim pregradama Noetzijske tipa (Elektroprivreda 11/1950.)* te *O utjecaju torzije rubnih nosača na momente u armiranoj betonskoj ploči* koji je objavio u broju 5 iz 1955. u našem časopisu. U tom je radu analizirao utjecaj krutosti rubnih nosača na ploče u armiranobetonskim konstrukcijama i došao do istih izraza i zaključaka do kojih su drugim putem došli i neki drugi autori.

U stručnim je časopisima i na kongresima objavio cijeli niz stručnih radova, najviše o temeljenju tlačnih cjevovoda na hidroelektranama, ali i o geotehničkim istražnim radovima na pregradi Sklope, izvedbi lučne pregrade Letaj, prethodnim ispitivanjima betona, izvođenju i prijemu građevina te smicanju betonskih temelja na šljunčanoj podlozi. Bio je i koautor nekih djela, poput monografije *Dams in Yugoslavia* (Beograd, 1971.) ili glavnog izvještaja Jugoslavenskog komiteta za visoke brane na kongresu u Madridu 1973. Služio se brojnim svjetskim jezicima: engleskim, talijanskim, njemačkim i francuskim.

Za svoj je stručni rad na projektiranju elektroenergetskih građevina primio i najveća odlikovanja – Orden rada sa zlatnim vijencem (1962.) i Orden rada s crvenom zastavom (1975.). Bio je član brojnih stručnih udruženja, poput već isticanog Jugoslavenskog društva za visoke brane te predsjednik Jugoslavenskog odbora za hidrotehnički beton. Ujedno je bio redoviti član Međunarodnog društva za mehaniku stijena.

Otišao je prof. Marko Čalogović čiji je znanstveni, stručni i pedagoški rad bio neobično cijenjen i poštovan. Ostat će zauvijek zapamćen kao veliki stručnjak i nesebičan kolega među brojnim svojim mlađim suradnicima i studentima koje je odgojio tijekom svoga pedagoškog rada.

Z. Sever